

COVID-19 – EPIDEMIOLOGISCH BULLETIN VAN 30 JUNI 2021

Sciensano, het Belgisch instituut voor gezondheid, analyseert, als onderdeel van haar surveillanceopdracht, de COVID-19-gegevens die worden verzameld door een netwerk van partners. Deze gegevens per dag kunnen eveneens gevonden worden op het [interactieve dashboard Epistat](#) en in de [open data](#). De gegevens worden dagelijks geüpdatet (7/7).

De trends worden weergegeven op basis van vier kernindicatoren: de bevestigde gevallen, de nieuwe door het labo bevestigde ziekenhuisopnames, de ingenomen bedden op intensieve zorgen (IZ) en de sterfgevallen. De indicatoren zijn gebaseerd op de datum van diagnose, overlijden of opname. De berekening en de vergelijking maakt gebruik van gegevens op basis van periodes van 7 dagen. Gegevens voor de 7-daagse periodes worden uitgedrukt als daggemiddelden; de evolutie geeft in % de verandering aan die tussen twee opeenvolgende periodes van 7 dagen wordt waargenomen.

De tabellen met het aantal gevallen, uitgevoerde testen, ziekenhuisopnames en sterfgevallen per dag zijn te vinden in het [punt 4](#) van dit rapport.

1. Kerncijfers - Trends

Aantal gerapporteerde patiënten	In totaal	Daggemiddelde gedurende de voorlaatste periode van 7 dagen	Daggemiddelde gedurende de laatste periode van 7 dagen	Evolutie
Bevestigde COVID-19 gevallen	1 084 550	434,9	327,7*	-25%
Opnames in het ziekenhuis	75 368***	28,7	20,4**	-29%
Sterfgevallen****	25 170	6,0	3,9*	-36%
<i>In ziekenhuizen</i>	<i>15 453</i>	<i>6,0</i>	<i>3,9</i>	<i>-36%</i>
<i>In woonzorgcentra</i>	<i>9 537</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>N/A</i>

*Van 20 juni 2021 tot 26 juni 2021 (gegevens van de laatste 3 dagen nog niet geconsolideerd).

**Van 23 juni 2021 tot 29 juni 2021.

***Het aantal ziekenhuisopnames sinds 15 maart 2020. Meer gedetailleerde informatie rond het aantal ziekenhuisopnames vindt u in punt 5 in het document [veelgestelde vragen](#).

****Sterfgevallen alle locaties inbegrepen.

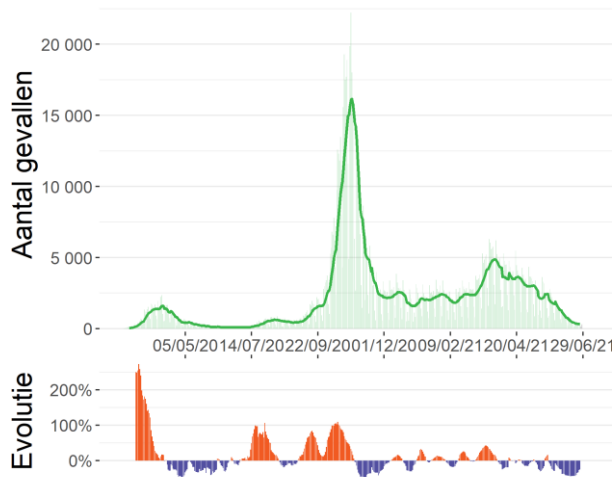
Bezetting van ziekenhuisbedden	Dinsdag 22 juni 2021	Dinsdag 29 juni 2021	Evolutie
Aantal ingenomen ziekenhuisbedden	450	329	-27%
Aantal ingenomen IZ bedden	184	143	-22%

De gegevens in deze tabel kunnen niet zomaar vergeleken worden met die van de vorige dag, dit omdat er een mogelijke vertraging is bij de rapportage van gegevens en omdat kleine correcties permanent kunnen worden uitgevoerd.

1.1. TRENDS

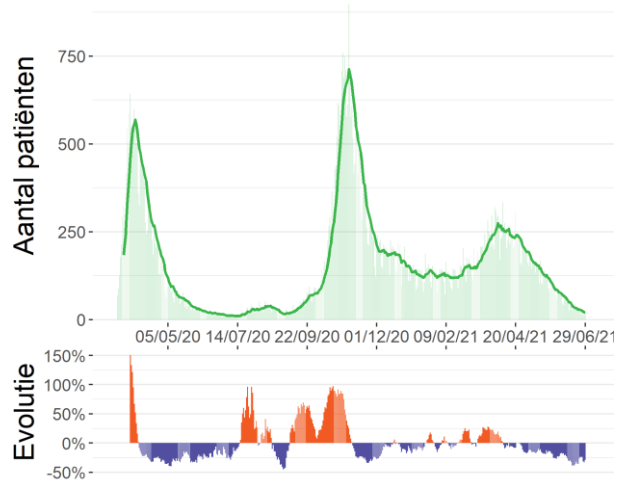
Hieronder worden de indicatoren getoond met het 7-daags voortschrijdend gemiddelde (groene lijn). Dit 7-daags gemiddelde wordt gebruikt om een trend aan te tonen. Dit heeft onder andere tot gevolg dat de curve een vloeiend verloop krijgt en dat het zogenaamde weekendeffect wordt uitgevlakt.

Evolutie van het aantal bevestigde gevallen

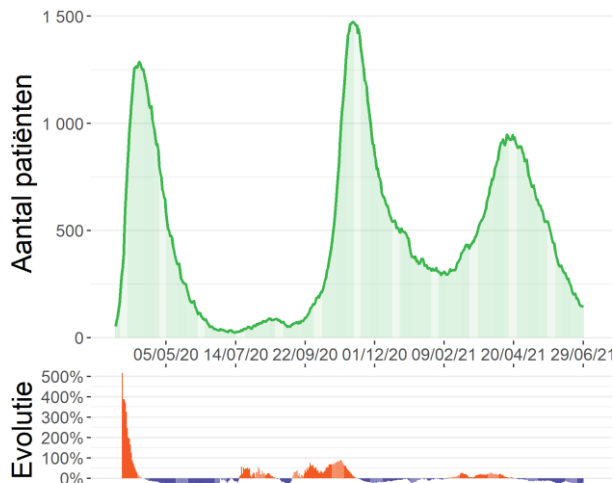
Bron: Labonetwerk en nationaal testing platform

Evolutie van het aantal nieuwe door het labo bevestigde opnames in het ziekenhuis

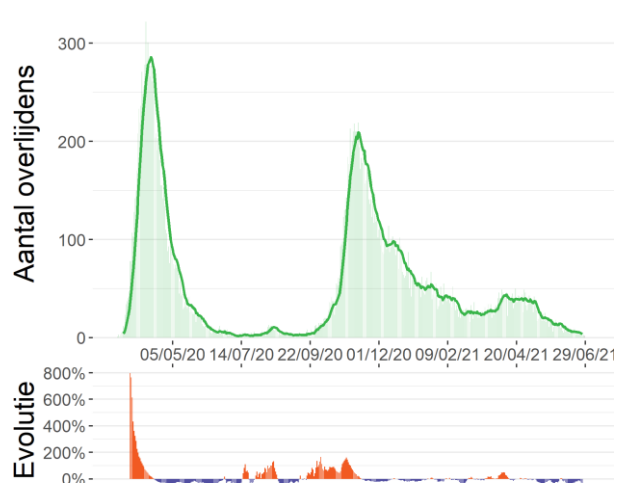
Bron : Survey bij ziekenhuizen (Sciensano)

Evolutie van het aantal patiënten in IZ

Bron: Survey bij ziekenhuizen (Sciensano)

Evolutie van het aantal sterfgevallen

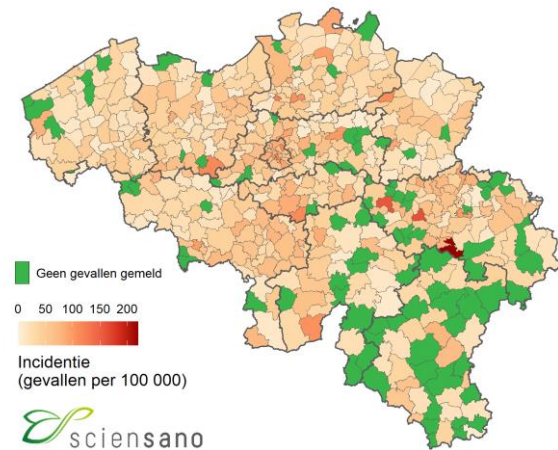

Bron: Surveillance COVID-19 mortaliteit (Sciensano)

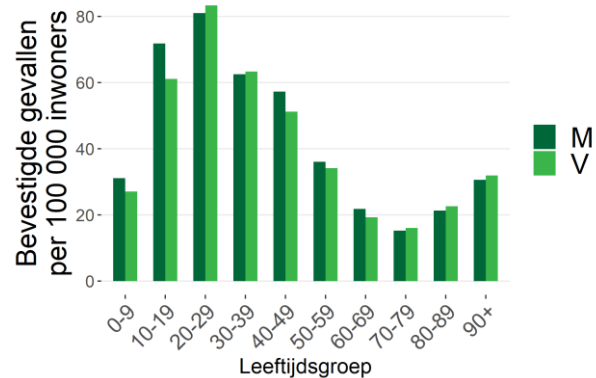
1.2. RECENTE SITUATIE

De figuren hieronder tonen de verspreiding en de verdeling volgens leeftijd en geslacht van het aantal COVID-19 gevallen voor de laatste 14 dagen (geconsolideerde gegevens).

Verspreiding van de bevestigde gevallen per 100 000 inwoners tussen 13/06/21 en 26/06/21

Aantal bevestigde gevallen tussen 13/06/21 en 26/06/21 per leeftijdscategorie en geslacht per 100 000 inwoners

Bron: Labonetwerk en nationaal testing platform.

De gebruikte doorlopende kleurschaal voor deze kaart varieert automatisch in functie van de laagste en hoogste incidenties die gerapporteerd worden in elke Belgische gemeente.

Noot: Informatie over leeftijd en/of geslacht was niet beschikbaar voor 53 gevallen.

Verdeling van het aantal bevestigde gevallen en de verdubbelingstijd (of de halveringstijd) voor België, per provincie, voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en voor de Duitstalige Gemeenschap, wordt in de onderstaande tabel weergegeven.

	13/06/21-19/06/21	20/06/21-26/06/21	Vershil (absoluut aantal)	Vershil (percentage)	Verdubbelings-/halveringstijd (dagen)	14-daagse incidentie per 100 000
België	3 044	2 294	-750	-25%	17	46
Antwerpen	494	383	-111	-22%	19	47
Brabant wallon	115	71	-44	-38%	10	46
Hainaut	364	232	-132	-36%	11	44
Liège	319	196	-123	-39%	10	46
Limburg	182	120	-62	-34%	12	34
Luxembourg	25	23	-2	-8%	58	17
Namur	80	51	-29	-36%	11	26
Oost-Vlaanderen	335	296	-39	-12%	39	41
Vlaams-Brabant	266	224	-42	-16%	28	42
West-Vlaanderen	198	174	-24	-12%	38	31
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	509	439	-70	-14%	33	78
Deutschsprachige Gemeenschap	9	11	2	+22%	24	26

Noot: De verdubbelingstijd (in het oranje) is een maat voor de exponentiële groei. Het staat voor de tijd die nodig is om het aantal gediagnosticeerde gevallen te verdubbelen. De halveringstijd (in het groen) daarentegen staat voor de tijd die nodig is om het aantal gediagnosticeerde gevallen te halveren.

1.3. STRATEGIE VOOR HET BEHEER VAN DE EPIDEMIE

De strategie voor het beheer van de epidemie baseert zich op criteria die bedoeld zijn om de politieke besluitvorming over de toe te passen of te versoepelen maatregelen op gang te brengen wanneer aan de criteria wordt voldaan en wanneer de wekelijkse beoordeling van de epidemiologische situatie de noodzaak ervan onderstreept. Bovendien houdt die wekelijkse beoordeling rekening met dezelfde criteria.

Er werden twee fasen vastgelegd: de inperkingsfase wanneer de gedefinieerde drempels worden overschreden; en de controlefase wanneer de indicatoren onder de gedefinieerde drempels liggen.

De criteria blijven voornamelijk gebaseerd op de volgende indicatoren: de 14-daagse cumulatieve incidentie voor het aantal gevallen en de 7-daagse cumulatieve incidentie voor het aantal ziekenhuisopnames. Ze worden op verschillende wijze gecombineerd, en is afhankelijk van het feit of we ons in de inperkingsfase of in de controlefase bevinden.

Om de inperkingsfase te kunnen verlaten, moeten de indicatoren aan volgende voorwaarden voldoen:

- **Nieuwe ziekenhuisopnames < 75** per dag op nationaal niveau voor een opeenvolgende periode van 7 dagen (Dit komt overeen met een 7-daagse cumulatieve incidentie < 4,5/100.000 inwoners) EN een **Rt ziekenhuisopnames <1**

EN

- **Nieuwe gevallen < 100/100.000** inwoners voor 14 dagen voor een opeenvolgende periode van 3 weken (Dit komt overeen met ~800 gevallen per dag) EN **Rt gevallen <1**

Wanneer de indicatoren onderstaande drempels bereikt hebben, betekent dit dat we ons niet langer in de controlefase bevinden maar de grens naar de inperkingsfase hebben overschreden:

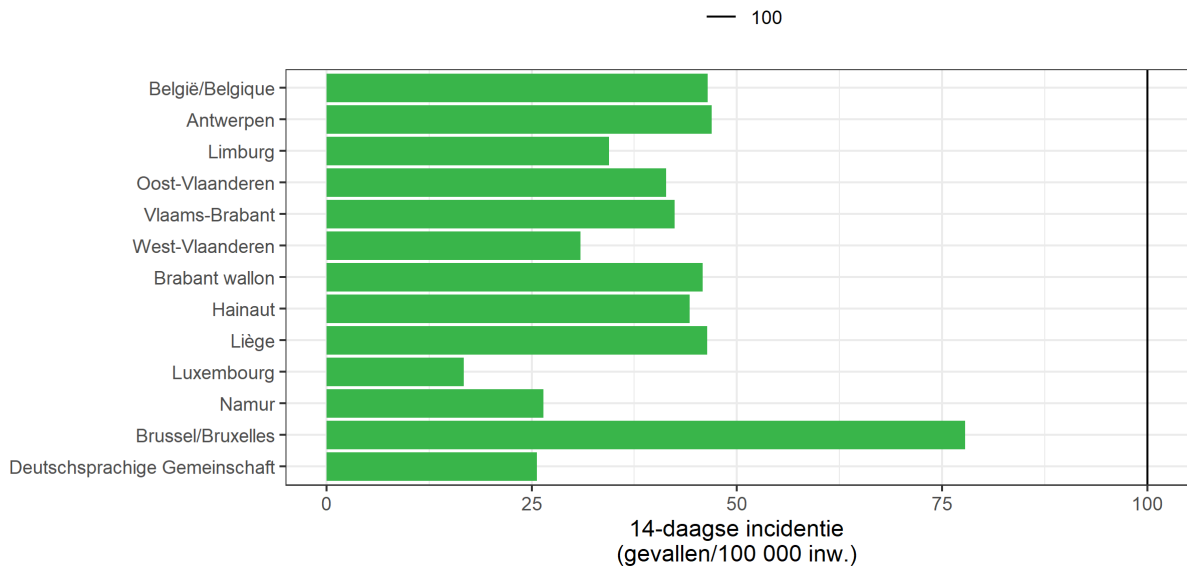
- **Nieuwe gevallen > 100/100.000** inwoners voor 14 dagen op nationaal niveau (Dit komt overeen met ~800 gevallen per dag) EN een positiviteitsratio > 3%.

OF

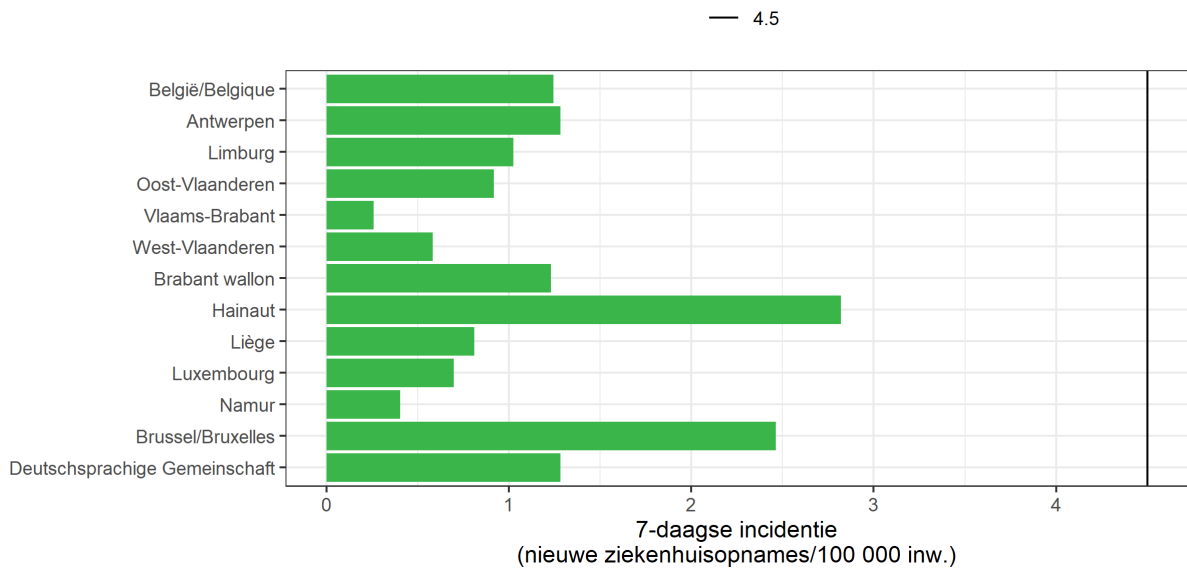
- **Nieuwe ziekenhuisopnames > 75** per dag op nationaal niveau voor een opeenvolgende periode van 7 dagen (Dit komt overeen met een 7-daagse cumulatieve incidentie > 4,5/100.000 inwoners)

Onderstaande grafieken tonen de 14-daagse incidentie voor het aantal bevestigde gevallen en de 7-daagse incidentie voor het aantal ziekenhuisopnames. Deze incidenties worden weergegeven door de horizontale balken. Voor elke grafiek worden de incidentiedrempels aangegeven met overeenkomstige verticale lijnen.

14-daagse incidentie (groene balken) voor het aantal bevestigde gevallen (26/06/21)

7-daagse incidentie (groene balken) voor het aantal ziekenhuisopnames (29/06/21)

1.4. REPRODUCTIEGETAL (R_t)

R_t is een schatting van de besmettingsgraad op een bepaald moment afhankelijk van menselijk gedrag en de biologische kenmerken van de pathogeen (het virus). Een epidemie breidt uit als $R_t > 1$ is en krimpt als $R_t < 1$ is. De waarden van R_t worden geschat op basis van een wiskundig model. Het model dat door Sciensano wordt gebruikt werd ontwikkeld door [Cori et al. \(2013\)](#) en werd aangepast in samenwerking met de UHasselt.

1.4.1. Reproductiegetal gebaseerd op het aantal ziekenhuisopnames voor België

Deze schatting van het reproductiegetal is gebaseerd op **het aantal ziekenhuisopnames**.

Reproductiegetal	Mediane schatting	95% betrouwbaarheidsinterval
R_t (23/06/21 tot 29/06/21)	0,751	0,635-0,880

1.4.2. Reproductiegetal gebaseerd op het aantal nieuwe gevallen voor België, per provincie, voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, en voor de Duitstalige Gemeenschap

Deze schattingen van het reproductiegetal zijn **gebaseerd op het aantal nieuwe gevallen dat door laboratoriumtests worden gediagnosticeerd**.

	Mediane schatting	Ondergrens (kwantiel 2,5)	Bovengrens (kwantiel 97,5)
België	0,837	0,803	0,871
Antwerpen	0,836	0,755	0,922
Brabant wallon	0,737	0,576	0,916
Hainaut	0,760	0,665	0,860
Liège	0,746	0,645	0,853
Limburg	0,753	0,625	0,894
Luxembourg	0,941	0,603	1,353
Namur	0,738	0,551	0,952
Oost-Vlaanderen	0,903	0,803	1,008
Vlaams-Brabant	0,949	0,829	1,077
West-Vlaanderen	0,925	0,793	1,067
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	0,906	0,823	0,992
Deutschsprachige Gemeinschaft	1,087	0,562	1,783

Het is belangrijk om te benadrukken dat de geschatte waarden van R_t afhankelijk zijn van de gemaakte methodologische keuzes en de beperkingen van de gebruikte gegevens. Het ene model is niet beter dan het andere. Ze zijn complementair aangezien ze samen een vollediger beeld geven van de evolutie van de epidemie in België. Een voordeel van de R_t die zich baseert op de ziekenhuisopnames is dat deze niet onderhevig is aan tijdsgerelateerde variatie in de (onder)rapportering terwijl dit wel het geval is voor de R_t op basis van diagnoses. Anderzijds is een voordeel van de R_t gebaseerd op de diagnoses, dat die gevoeliger is voor een plotse verandering in het aantal diagnoses. Deze hogere variabiliteit brengt echter wel een moeilijkere interpretatie van de schatting met zich mee.

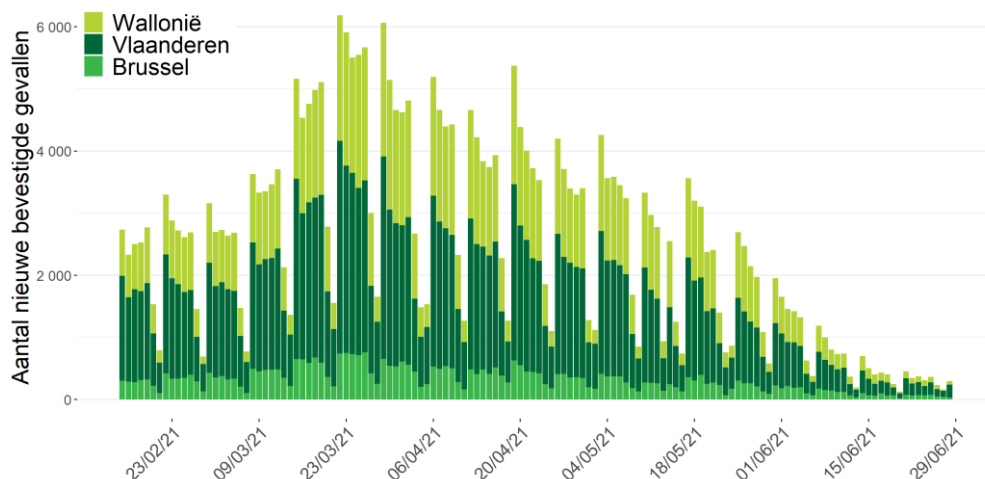
2. Beschrijving van de epidemie vanaf 15/02/21

Onderstaande gegevens worden voorgesteld vanaf de week van 15 februari 2021, de start van de derde golf. Meer informatie over de afbakening van de verschillende epidemiegolven vindt u in vraag 2.3 in het document "[veelgestelde vragen](#)". De beschrijving van de epidemie sinds het begin is beschikbaar op het einde van dit rapport.

2.1. VERSPREIDING EN EVOLUTIE VAN DE COVID-19-GEVALLEN

Tussen 20 juni 2021 en 26 juni 2021 werden 2 294 nieuwe gevallen gediagnosticeerd. Van de 2 294 nieuwe gevallen waren er 1 197 (52%) gemeld in Vlaanderen, 573 (25%) in Wallonië, waarvan 11 gevallen in de Duitstalige Gemeenschap, en 439 (19%) in Brussel. De gegevens over woonplaats waren niet beschikbaar voor 85 gevallen (4%).

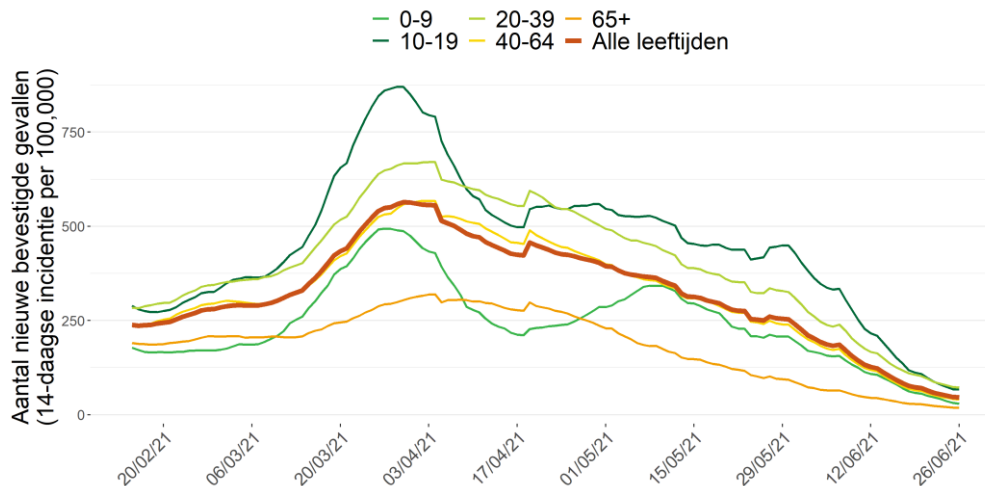
Evolutie van het aantal bevestigde gevallen per gewest en per datum van diagnose*, vanaf 15/02/21

Bron: NRC, klinische laboratoria en nationaal testing platform. Gerapporteerd aan Sciensano op 29 juni 2021, 6 uur.

*Vanwege het gebruik van de datum van diagnose moeten de gegevens van de afgelopen drie dagen nog worden geconsolideerd. Indien de datum van diagnose ontbreekt wordt de rapporteringsdatum gebruikt.

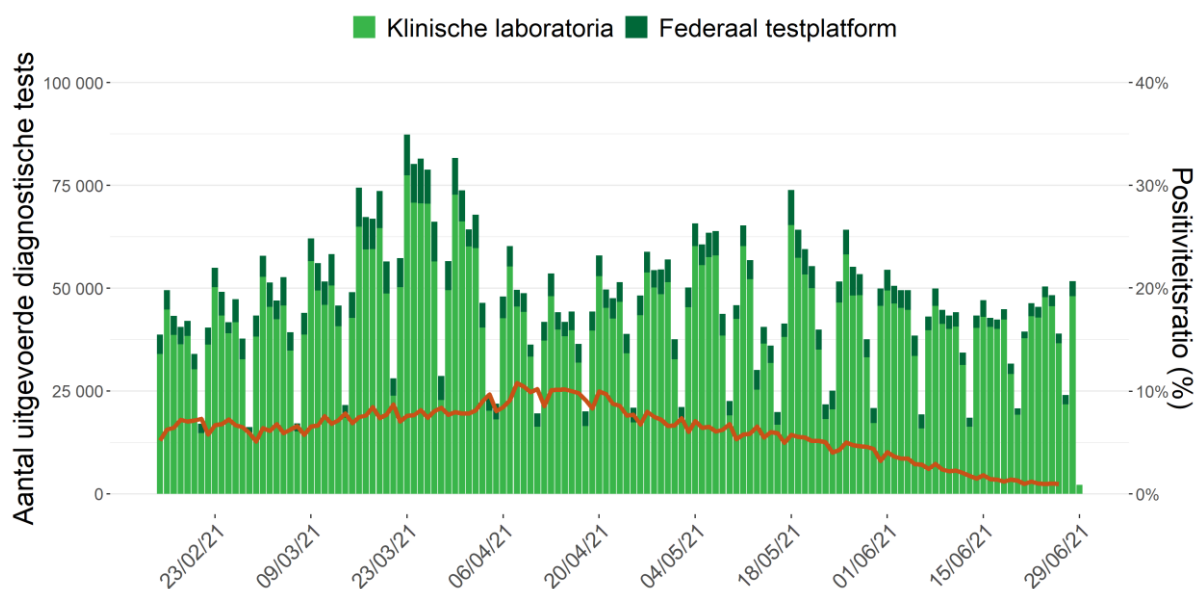
14-daagse cumulatieve incidentie per 100 000 personen volgens leeftijd, vanaf 15/02/21

2.2. UITGEVOERDE TESTEN OP COVID-19 DOOR DE KLINISCHE LABORATORIA EN DOOR DE LABORATORIA VAN HET FEDERAAL TESTPLATFORM EN POSITIVITEITSRATIO PER PROVINCIE EN LEEFTIJDSCATEGORIE

Gedurende de periode van 20 juni 2021 tot 26 juni 2021 werden er 289 657 testen uitgevoerd, ofwel een dagelijks gemiddelde van 41 380 testen. De positiviteitsratio voor België was 1,0% voor deze periode.

Aantal uitgevoerde diagnostische testen door de klinische laboratoria en het federaal testplatform*, en positiviteitsratio, per dag vanaf 15/02/21

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden. De gegevens van andere dagen kunnen nog aangevuld worden door retrospectief rapporterende laboratoria. Zowel antigeen- als PCR-testen worden weergegeven: als op een staal een PCR én een antigeentest is uitgevoerd, worden deze als twee aparte testen beschouwd.

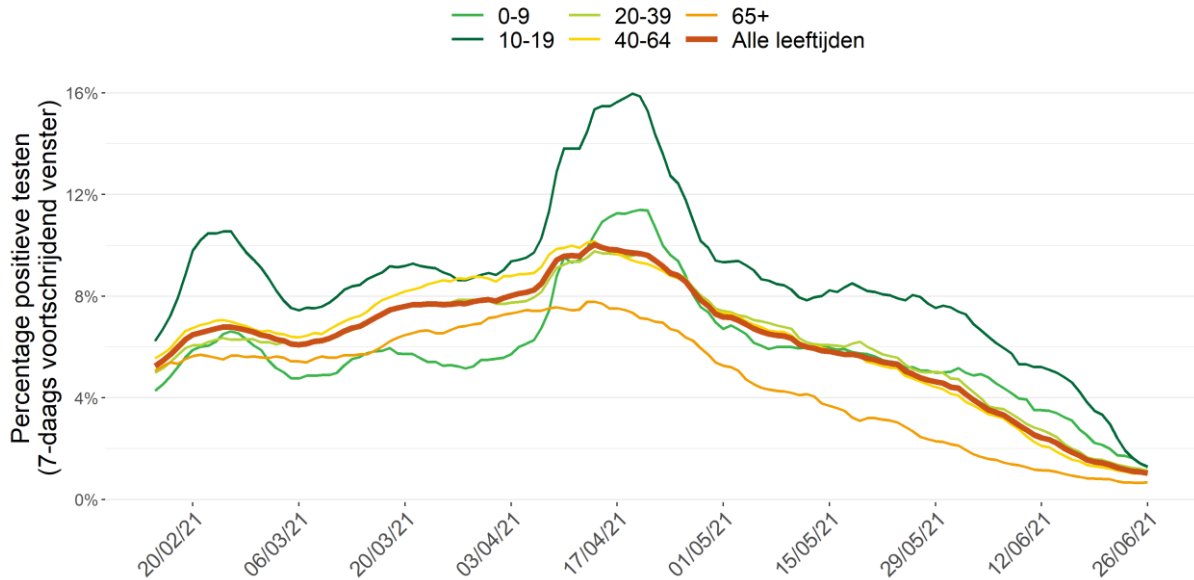
Onderstaande tabel toont de verdeling van het aantal uitgevoerde testen, het aantal uitgevoerde testen per 100 000 inwoners, het aantal positieve testen en de positiviteitsratio per leeftijdscategorie voor de periode van 20 juni 2021 tot 26 juni 2021 (i.e., de laatste 7 dagen met geconsolideerde gegevens).

Leeftijdsgroep	Aantal testen	Aantal testen/ 100 000 inw	Aantal positieve testen	% positieve testen*
0-9	11 893	937	151	1,3%
10-19	34 067	2 620	443	1,3%
20-39	101 349	3 495	1 153	1,1%
40-64	92 289	2 417	920	1,0%
65+	48 753	2 212	329	0,7%

Noot: Voor 1306 testen was de leeftijd niet gekend.

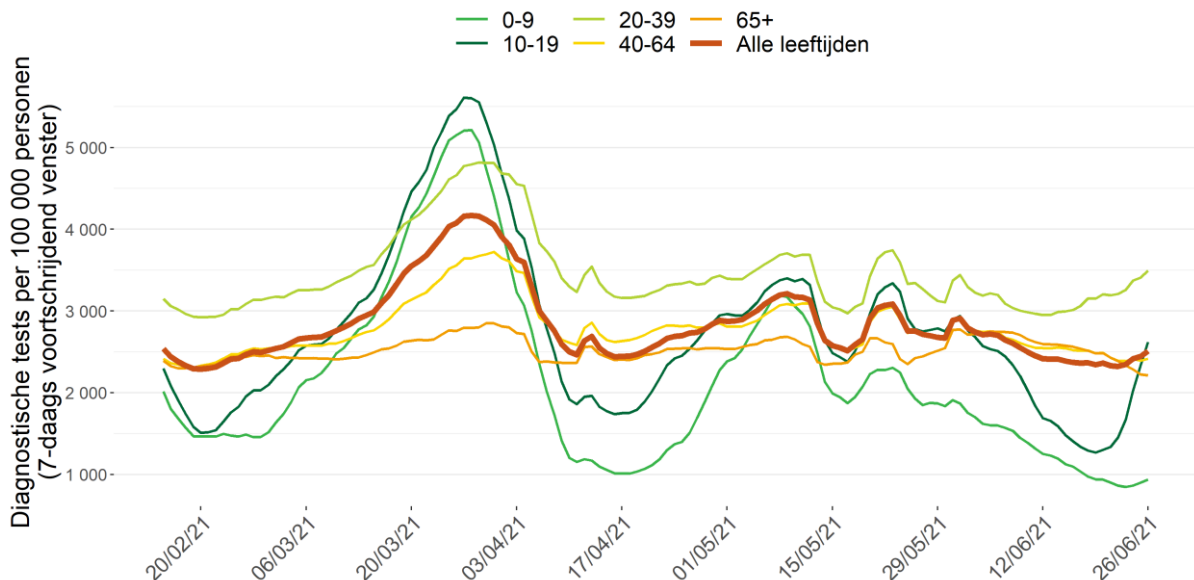
De eerste grafiek hieronder geeft de positiviteitsratio weer (7-daags voortschrijdend gemiddelde) per leeftijdscategorie vanaf 15 februari 2021. De tweede grafiek hieronder geeft het aantal testen weer dat in de voorgaande 7 dagen uitgevoerd werd per 100 000 personen (7-daags voortschrijdend venster) per leeftijdscategorie voor dezelfde periode.

Positiviteitsratio per leeftijdscategorie vanaf 15/02/21

Noot: de gegevens van de laatste drie dagen moeten nog geconsolideerd worden

Uitgevoerde testen per leeftijdscategorie vanaf 15/02/21

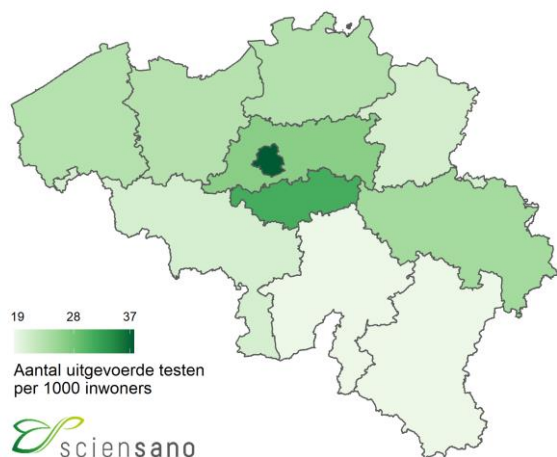
Noot: de gegevens van de laatste drie dagen moeten nog geconsolideerd worden

Onderstaande tabel toont de verdeling van het aantal uitgevoerde testen, het aantal positieve testen en de positiviteitsratio voor België, per provincie, voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, en voor de Duitstalige Gemeenschap, voor de periode van 20 juni 2021 tot 26 juni 2021 (de laatste 7 dagen met geconsolideerde gegevens).

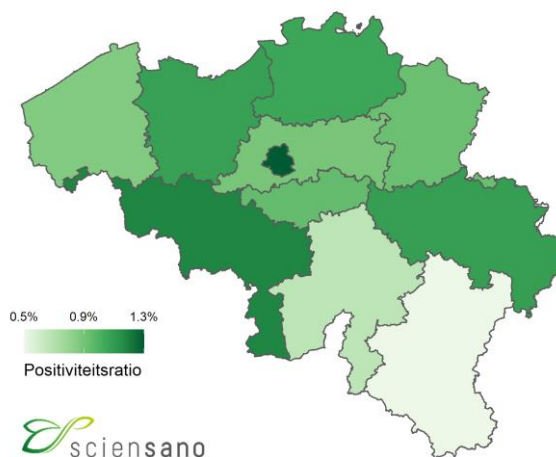
	Aantal testen	Aantal testen/ 100 000 inw	Aantal positieve testen	% positieve testen*
België	289 657	2 520	3 018	1,0%
Antwerpen	43 559	2 330	457	1,0%
Brabant wallon	12 567	3 095	119	0,9%
Hainaut	27 394	2 034	318	1,2%
Liège	27 135	2 445	291	1,1%
Limburg	18 069	2 059	168	0,9%
Luxembourg	5 300	1 848	29	0,5%
Namur	9 172	1 850	64	0,7%
Oost-Vlaanderen	35 125	2 303	374	1,1%
Vlaams-Brabant	30 604	2 648	274	0,9%
West-Vlaanderen	27 727	2 309	241	0,9%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	45 836	3 762	582	1,3%
Deutschsprachige Gemeenschap	855	1 097	16	1,9%

*Er werd geopteerd om de positiviteitsratio (% positieve testen) te berekenen als het totaal aantal positieve testen gedeeld door het totaal aantal uitgevoerde testen, dit ter weerspiegeling van de feitelijk uitgevoerde testen in België. Meer gedetailleerde informatie over de positiviteitsratio vindt u in punt 4 in het document "[veelgestelde vragen](#)".

Aantal tests uitgevoerd per provincie, per 1000 inwoners gedurende de periode van 20/06/21 tot 26/06/21

Positiviteitsratio per provincie gedurende de periode van 20/06/21 tot 26/06/21

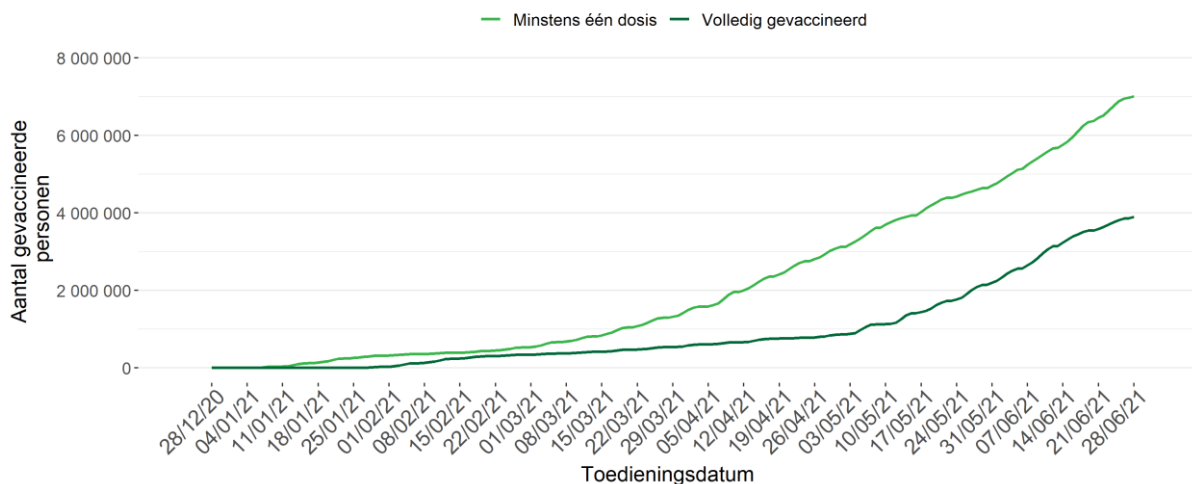
2.3. VACCINATIE

Op 28 december 2020 is in België begonnen met de vaccinatiecampagne tegen COVID-19. Op dit ogenblik worden vier vaccins tegen COVID-19 gebruikt: het vaccin *Comirnaty*[®] (Pfizer/BioNTech), het *COVID-19 Vaccine Moderna*[®], het *Vaxzevria*[®] vaccin (AstraZeneca) en het *COVID-19 Vaccine Janssen*[®] (Johnson & Johnson). Het vaccinatieschema voor de eerste drie vaccins bestaat uit twee dosissen, toegediend met een aanbevolen interval van 21 dagen (*Comirnaty*[®])¹, 28 dagen (*COVID-19 Vaccine Moderna*[®]), of 12 weken² (*Vaxzevria*[®])³. Van het *COVID-19 Vaccine Janssen*[®]⁴ dient er één dosis toegediend te worden.

Van 28 december 2020 tot en met 28 juni 2021, zijn in totaal 10 666 126 dosissen van het COVID-19-vaccin toegediend in België en geregistreerd in Vaccinnet+, het nationale COVID-19-vaccinatie register. In totaal hebben 7 013 433 personen (waarvan 2 033 130 van 65 jaar en ouder) een eerste dosis van een vaccin toegediend gekregen. Hiervan zijn 3 899 422 personen (waarvan 1 687 193 van 65 jaar en ouder) reeds volledig gevaccineerd.

Onderstaande figuur toont de evolutie in de tijd van het cumulatief aantal personen gevaccineerd met minstens één dosis en van het cumulatief aantal personen die volledig gevaccineerd zijn in België.

Cumulatief aantal personen gevaccineerd met minstens één dosis van het COVID-19-vaccin en cumulatief aantal personen die volledig gevaccineerd zijn, volgens toedieningsdatum (Bron: Vaccinnet+)

Gegevensbron: Het register Vaccinnet+. Er kan een vertraging optreden tussen het moment van vaccinatie en het moment van registratie in de databank. Hiermee dient rekening gehouden te worden bij de interpretatie van de resultaten. Personen die volledig gevaccineerd zijn, worden opgenomen in elk van de twee curven.

¹ Op 10 maart 2021, volgend op een beslissing van de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid, is het interval tussen de twee dosissen van het *Comirnaty*[®]-vaccin in de Belgische vaccinatiecampagne verlengd van 21 naar 35 dagen.

² Het interval tussen de twee dosissen van het *Vaxzevria*[®] vaccin werd verkort van 12 weken naar 8 weken op 3 mei 2021 in het Brussels gewest en op 12 mei 2021 in de Belgische vaccinatiecampagne.

³ De leeftijdsindicaties voor het *Vaxzevria*[®] vaccin van AstraZeneca veranderden tijdens de Belgische vaccinatiecampagne als volgt: (i) 12 februari tot 2 maart 2021: 18 tot 55 jaar oud; (ii) 3 maart tot 6 april: ≥ 18 jaar; (iii) 7 april tot 23 april: ≥ 56 jaar oud; (iv) Vanaf 24 april: ≥ 41 jaar oud.

⁴ Vanaf 26 mei 2021 besliste de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid om een voorzorgsprincipe aan te nemen en het gebruik van het COVID-19-vaccin *Vaccin Janssen*[®] tijdelijk te beperken tot voor mensen van 41 jaar en ouder.

Onderstaande tabel toont de vaccinatiegraad volgens vaccinatiestatus op 28 juni 2021 voor verschillende leeftijdsgroepen, voor België, de regio's en de Duitstalige Gemeenschap. De geografische verdeling is gebaseerd op de postcode van de woonplaats van de gevaccineerde persoon en dus niet op de postcode van de vaccinatieplaats. Deze verdeling is dus geen weergave van het aantal vaccinaties gerealiseerd door de gefedereerde entiteiten, aangezien bepaalde personen momenteel op de werkplaats worden gevaccineerd (woonzorgcentra, ziekenhuizen).

		Totale bevolking ⁽¹⁾	Bevolking van 18 jaar en ouder ^(1,2)	Bevolking van 65 jaar en ouder ^(1,2)
Vaccinatiegraad minstens 1 dosis	België	60,9%	75,6%	91,2%
	Brussel ⁽³⁾	42,3%	54,4%	78,4%
	Vlaanderen ⁽³⁾	65,4%	80,8%	94,9%
	Wallonië ^(3,4)	58,2%	72,2%	86,4%
	Duitstalige Gemeenschap ⁽³⁾	57,8%	70,4%	85,4%
Vaccinatiegraad volledig gevaccineerd	België	33,8%	42,3%	75,7%
	Brussel ⁽³⁾	26,2%	33,9%	70,9%
	Vlaanderen ⁽³⁾	34,5%	42,7%	78,4%
	Wallonië ^(3,4)	34,7%	43,7%	71,1%
	Duitstalige Gemeenschap ⁽³⁾	38,3%	47,4%	67,0%

Gegevensbron: Het register Vaccinnet+. Er kan een vertraging optreden tussen het moment van vaccinatie en het moment van registratie in de databank. Hiermee dient rekening gehouden te worden bij de interpretatie van de resultaten.

⁽¹⁾ De noemers gebruikt voor deze berekeningen zijn de voorlopige populatiecijfers van de Belgische bevolking op 01/01/2021, zoals gepubliceerd door STATBEL.

⁽²⁾ Personen waarvoor de leeftijd niet gekend was, werden niet opgenomen in deze berekeningen.

⁽³⁾ De geografische verdeling is gebaseerd op de postcode van de woonplaats van de gevaccineerde persoon. Personen waarvoor de postcode niet gekend was, werden niet opgenomen in de geografische verdeling.

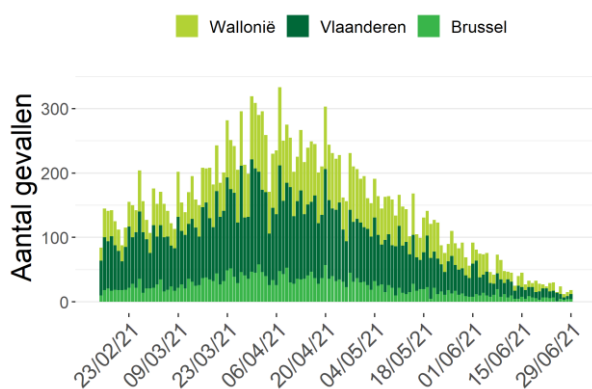
⁽⁴⁾ Exclusief Duitstalige Gemeenschap.

2.4. ZIEKENHUISOPNAMES VOOR COVID-19

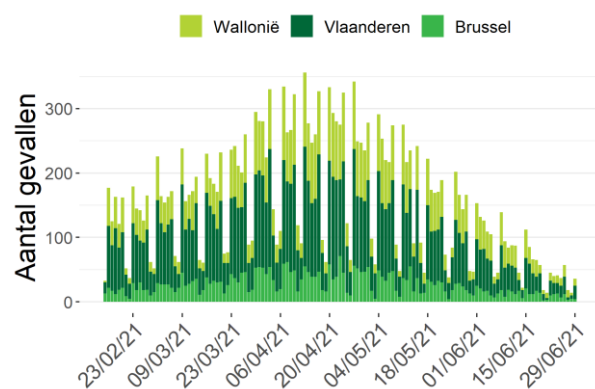
Tussen 23 juni 2021 en 29 juni 2021 werden 143 door het labo bevestigde COVID-19-patiënten in het ziekenhuis opgenomen en 243 verlieten het ziekenhuis.

Van de 143 gerapporteerde opnames voor de periode 23 juni 2021 tot 29 juni 2021 zijn er 143 nieuwe opnames gerapporteerd met een onderscheid naar herkomst van de patiënt. Voor deze periode waren 10 (van de 143) opnames afkomstig uit een woonzorgcentrum of een andere instelling voor langdurige zorg.

Evolutie van het aantal nieuwe opnames in het ziekenhuis

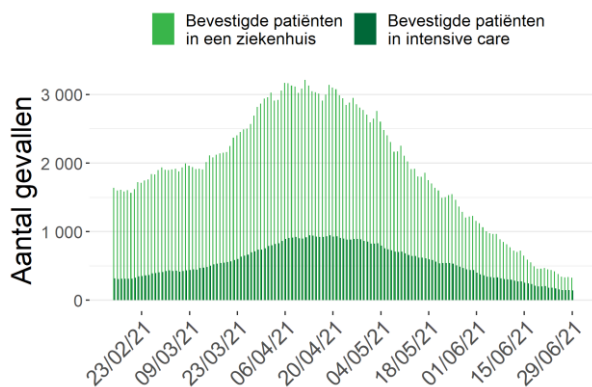
Evolutie van het aantal patiënten die het ziekenhuis hebben verlaten

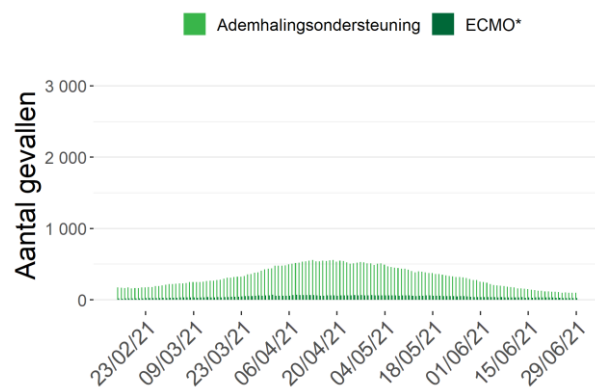
Het is mogelijk dat er retrospectief correcties worden aangebracht aan de cijfers van de voorbije dagen.

Op 29 juni 2021 werden 329 ziekenhuisbedden ingenomen door door het labo bevestigde COVID-19-patiënten, waarvan 143 bedden op intensieve zorgen; 101 patiënten hadden ademhalingsondersteuning nodig en 24 ECMO. De voorbije 7 dagen is het totaal aantal ingenomen bedden afgenomen met 121, waarvan 41 minder ingenomen bedden op intensieve zorgen.

Evolutie van het aantal gehospitaliseerde gevallen

Ernst van het aantal gehospitaliseerde gevallen

*Aantal deelnemende ziekenhuizen: 104 (29 juni 2021)

*ECMO: Extracorporele membraanoxygenatie

2.5. BEZETTINGSGRAAD VAN DE IZ-BEDDEN

Het ziekenhuisnoodplan wordt gecoördineerd door het *Comité Hospital & Transport Surge Capacity* met vertegenwoordigers van alle overheden, Defensie, de ziekenhuiskoepels, het Wetenschappelijk comité en andere experts. Het plan bestaat uit verschillende fasen.

Onafhankelijk van de bezettingsgraad moeten ziekenhuizen permanent 15% van hun totaal aantal erkende bedden op intensieve zorgen reserveren voor bevestigde COVID-19 patiënten.

Afhankelijk van de bedbezettingsgraad op IZ kan er beslist worden om, in fase 1, meer erkende IZ-bedden vrij te houden voor COVID-19-patiënten. Wanneer blijkt dat dit niet volstaat, in fase 2, kan er beslist worden om extra IZ-bedden te creëren.

Onderstaande tabel geeft het aantal COVID-19 patiënten op IZ weer voor België, per provincie en voor het Brussels Gewest op 29 juni 2021. De bezettingsgraad van de IZ-bedden wordt berekend op basis van het aantal erkende IZ-bedden.

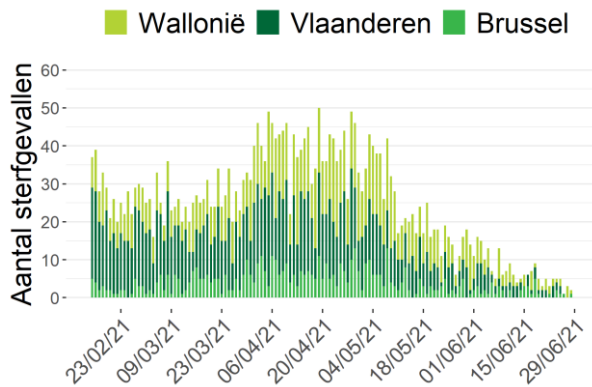
	Aantal erkende IZ-bedden*	Aantal bevestigde COVID-19 patiënten in IZ	Percentage bezette erkende IZ-bedden door bevestigde COVID-19 patiënten
België	1992	143	7%
Antwerpen	301	18	6%
Brabant wallon	23	0	0,0%
Hainaut	259	37	14%
Liège	230	11	5%
Limburg	145	4	3%
Luxembourg	43	0	0,0%
Namur	97	9	9%
Oost-Vlaanderen	265	11	4%
Vlaams-Brabant	139	7	5%
West-Vlaanderen	221	9	4%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	269	37	14%

*Totaal aantal erkende IZ-bedden in November 2020. Dit omvat zowel de IZ-bedden voor COVID-19-patiënten als de IZ-bedden voor andere patiënten.

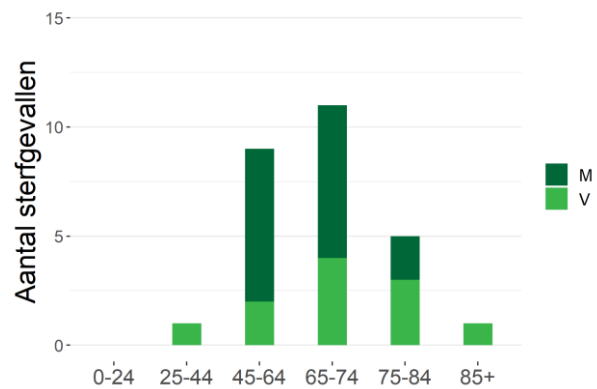
2.6. EVOLUTIE VAN DE COVID-19 MORTALITEIT

Voor de periode van 20 juni 2021 tot 26 juni 2021 werden 27 sterfgevallen gerapporteerd; 11 in Vlaanderen, 11 in Wallonië, en 5 in Brussel. Sterfgevallen worden gepresenteerd volgens datum van overlijden, en ingedeeld per gewest volgens plaats van overlijden.

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen per gewest en datum van overlijden

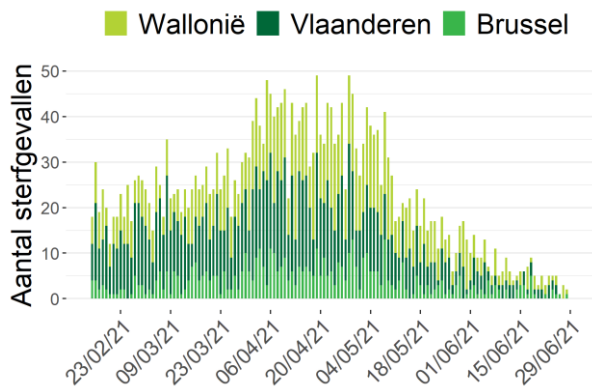

Aantal COVID-19 sterfgevallen per leeftijd en geslacht (20/06/21-26/06/21)

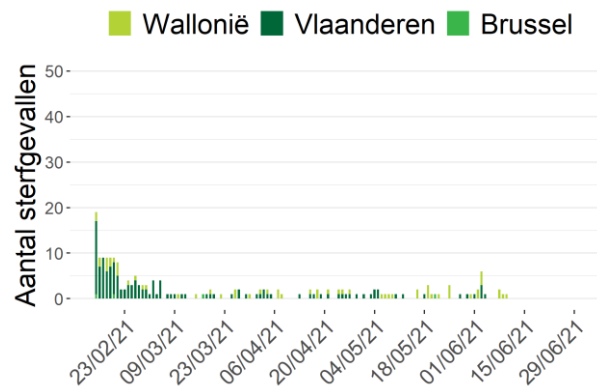

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden.

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen in ziekenhuizen per gewest en datum van overlijden

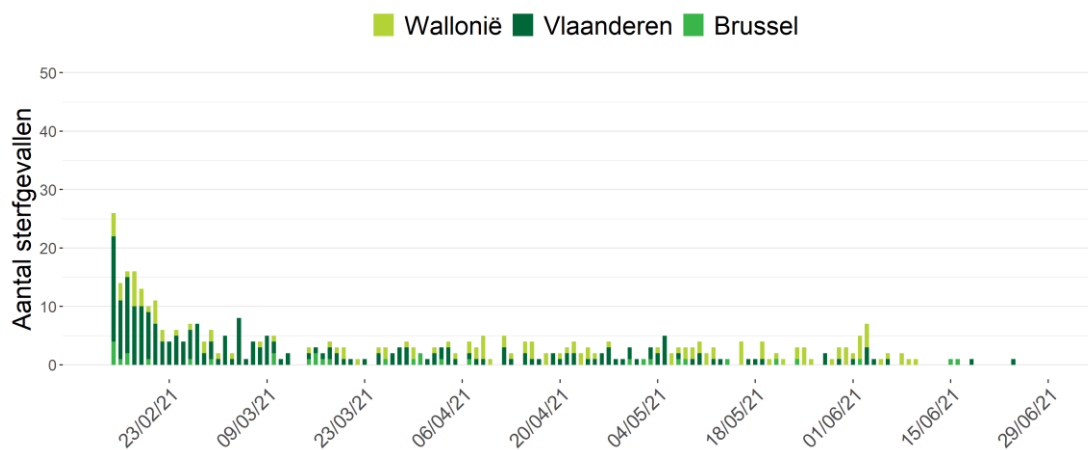
Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen in woonzorgcentra per gewest en datum van overlijden

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden.

Tussen 20 juni 2021 en 26 juni 2021 is 1 bewoner van een WZC overleden aan COVID-19 waarvan 0 in een WZC (0 in Vlaanderen, 0 in Brussel, 0 in Wallonië), 1 in het ziekenhuis (1 in Vlaanderen, 0 in Brussel, 0 in Wallonië) en 0 op andere locaties.

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen bij bewoners van woonzorgcentra (alle plaatsen van overlijden) per gewest en datum van overlijden, vanaf 15/02/21

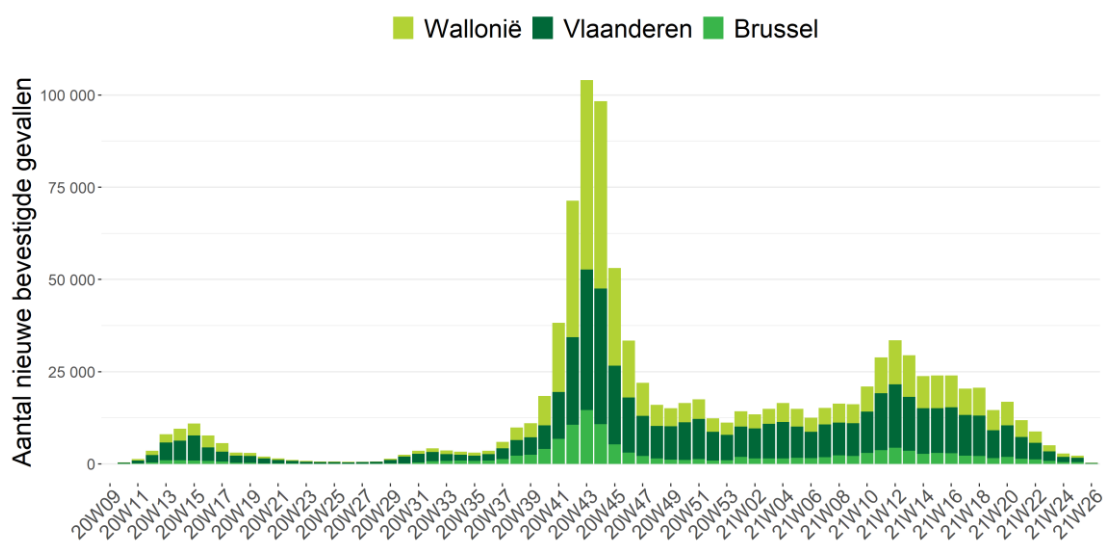
Meer informatie over de surveillance in WZC vind je terug in het [wekelijks rapport](#).

3. Overzicht van de epidemie

3.1. VERSPREIDING EN EVOLUTIE VAN DE COVID-19-GEVALLEN

Tot nu toe werden in totaal 1 084 550 bevestigde gevallen gemeld; 506 596 gevallen (47%) in Vlaanderen, 423 547 (39%) gevallen in Wallonië, waarvan 6 231 gevallen in de Duitstalige Gemeenschap, en 133 432 (12%) gevallen in Brussel. Gegevens betreffende de woonplaats waren niet beschikbaar voor 20 975 gevallen (2%).

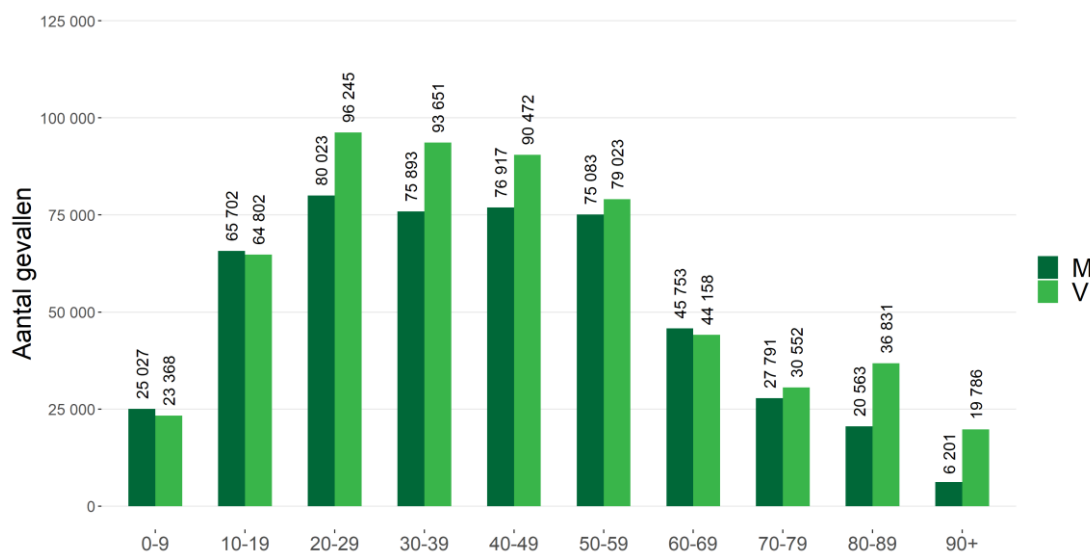
Evolutie van het totaal aantal bevestigde gevallen per gewest en datum van diagnose*

Bron: NRC, klinische laboratoria en nationaal testing platform. Gerapporteerd aan Sciensano op 29 juni 2021, 6 uur.

*Vanwege het gebruik van de datum van diagnose moeten de gegevens van de afgelopen drie dagen nog worden geconsolideerd. Indien de datum van diagnose ontbreekt wordt de rapporteringsdatum gebruikt.

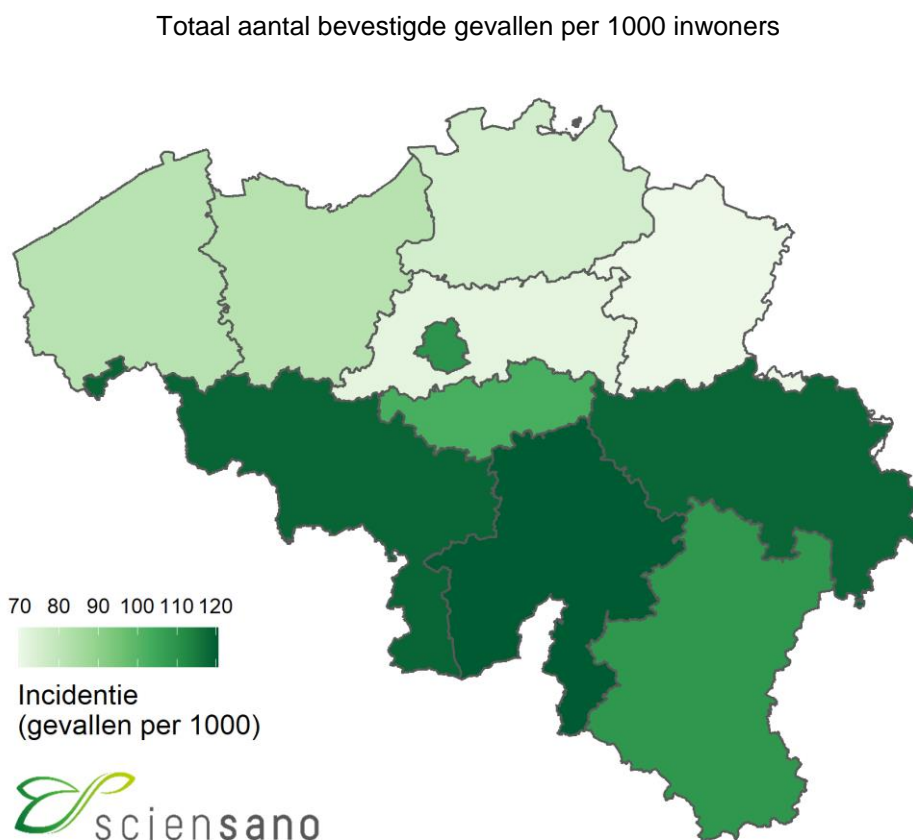
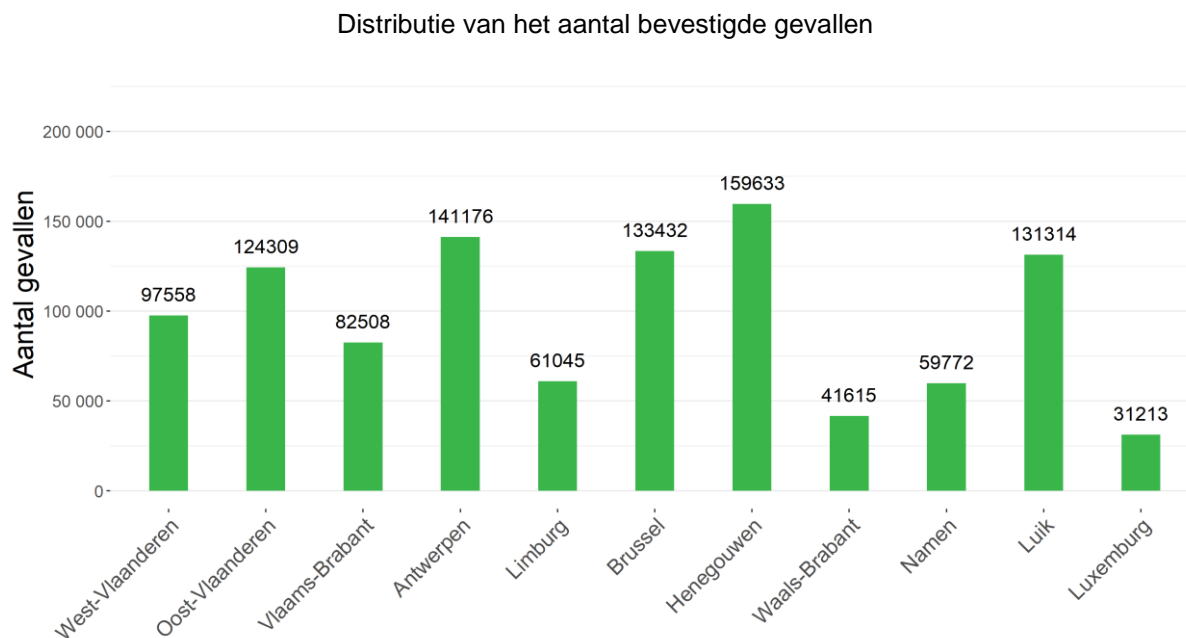
Distributie van bevestigde gevallen per leeftijd en geslacht*

*Deze figuur betreft de leeftijdsverdeling voor alle bevestigde gevallen. Dit geeft de ernst van de ziekte niet weer voor een bepaalde leeftijdsgroep. Informatie over leeftijd en/of geslacht was niet beschikbaar voor 6709 gevallen.

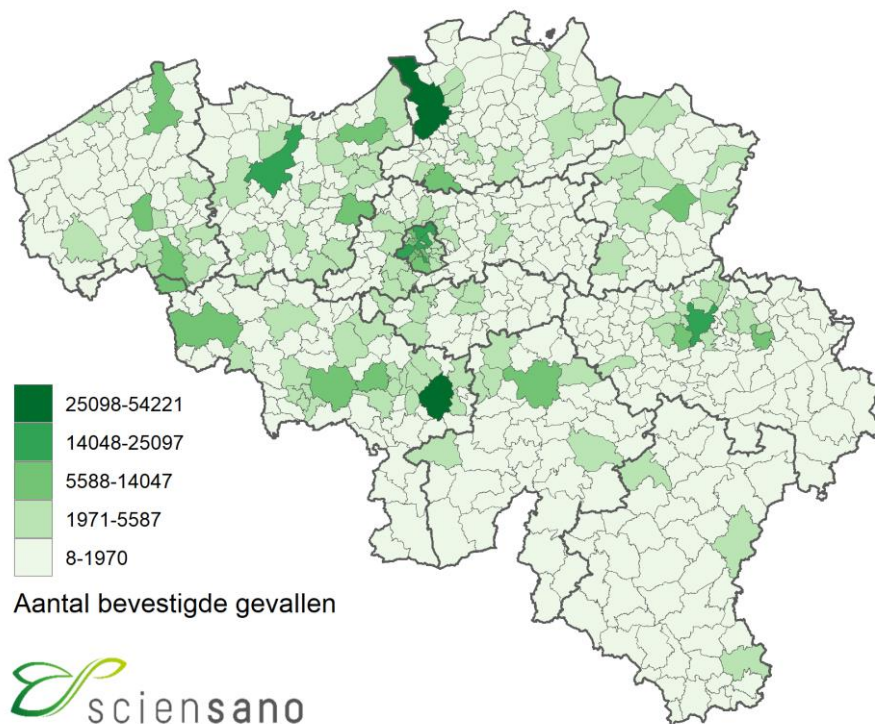
3.2. WEERGAVE VAN HET AANTAL BEVESTIGDE GEVALLEN SINDS HET BEGIN VAN DE EPIDEMIE

3.2.1. Per provincie en voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest

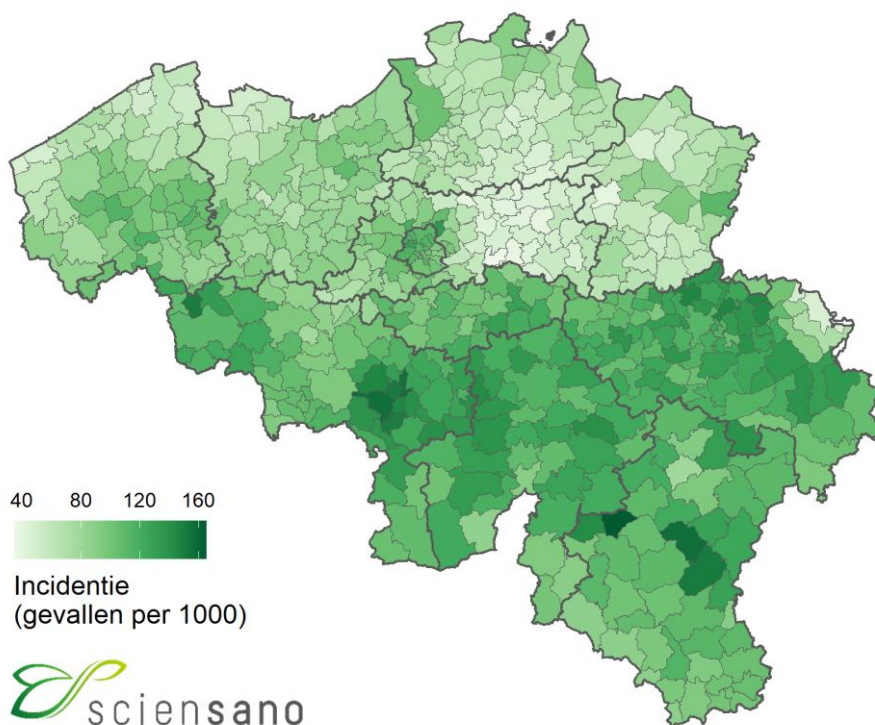

3.2.2. Per gemeente

Totaal aantal bevestigde gevallen

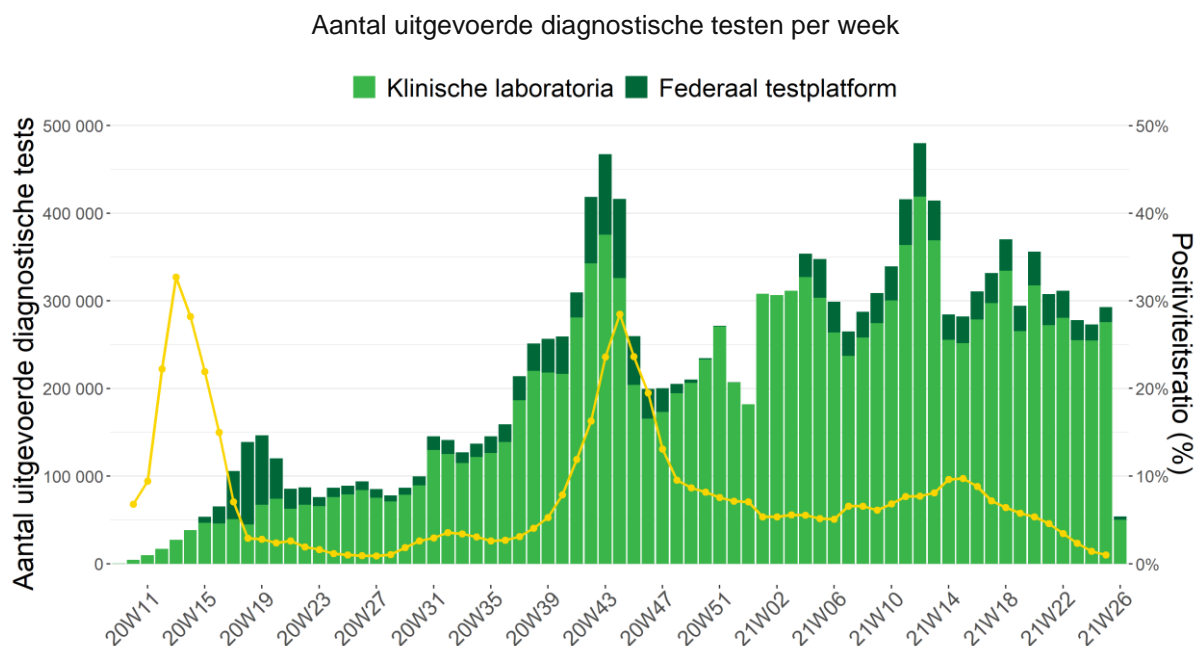
Totaal aantal bevestigde gevallen per 1000 inwoners

3.3. UITGEVOERDE TESTEN OP COVID-19 DOOR DE KLINISCHE LABORATORIA EN DOOR DE LABORATORIA VAN HET FEDERAAL TESTPLATFORM

Tussen begin maart 2020 en 29 juni 2021 is het aantal uitgevoerde testen door de klinische laboratoria (het nationaal referentiecentrum en de andere klinische laboratoria die de test uitvoeren) opgelopen tot 13 369 440 testen.

Sinds 10/04/20 zijn er 1 830 564 testen uitgevoerd door het federaal testplatform* voor de woonzorgcentra, andere residentiële collectiviteiten en triagecentra.

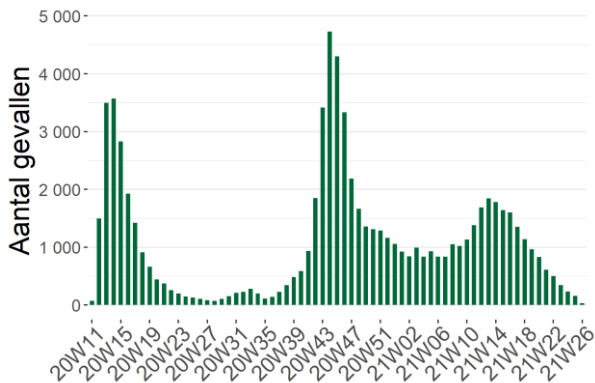
Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden. De gegevens van andere dagen kunnen nog aangevuld worden door retrospectief rapporterende laboratoria. Zowel antigeen- als PCR-testen worden weergegeven: als op een staal een PCR én een antigeentest is uitgevoerd, worden deze als 2 aparte testen beschouwd.

*De transitie van het nationale testplatform naar het testplatform bis is vond plaats tussen oktober 2020 en eind januari 2021. Sinds 26 januari 2021 is het opnieuw mogelijk om voor de gerapporteerde testen het onderscheid te maken naar herkomst.

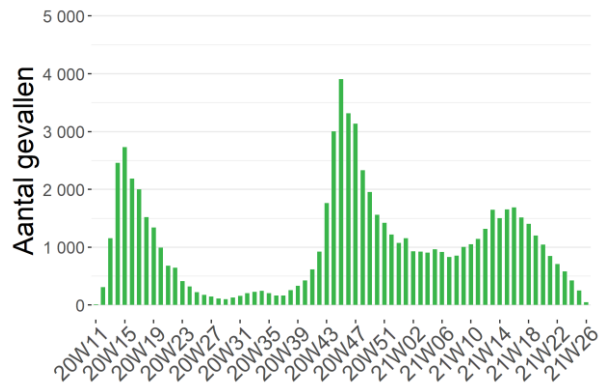
3.4. ZIEKENHUISOPNAMEN VOOR COVID-19

Het overgrote deel van de ziekenhuizen (> 99%) neemt sinds 15 maart 2020 actief deel aan de rapportering. Gegevens vanaf deze datum worden hier gepresenteerd. Het betreft enkel de door het labo bevestigde gevallen.

Evolutie van het aantal nieuwe opnames in het ziekenhuis

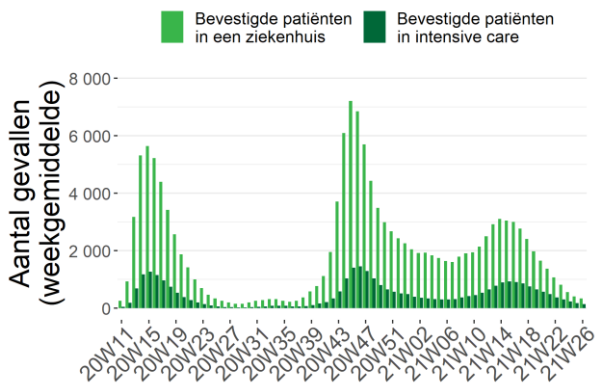
Evolutie van het aantal patiënten die het ziekenhuis hebben verlaten

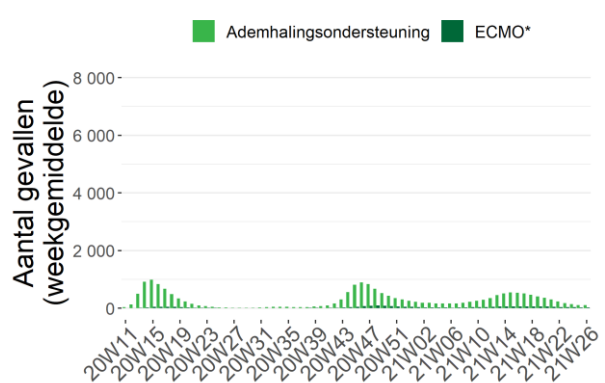
Het is mogelijk dat er retrospectief correcties worden aangebracht aan de cijfers van de voorbije dagen.

Tussen 15 maart 2020 en 29 juni 2021 werden 75 368 door het labo bevestigde COVID-19-patiënten opgenomen in het ziekenhuis en 72 809 personen verlieten het ziekenhuis.

Evolutie van het aantal gehospitaliseerde gevallen

Ernst van de gehospitaliseerde gevallen

*Aantal deelnemende ziekenhuizen: 104 (29 juni 2021)

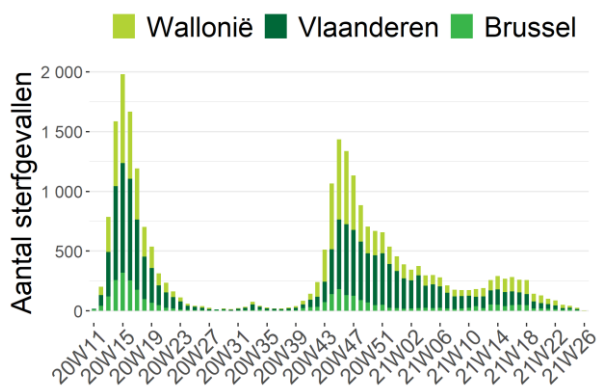
*ECMO: Extracorporele membraanoxygenatie

3.5. EVOLUTIE VAN DE COVID-19 MORTALITEIT

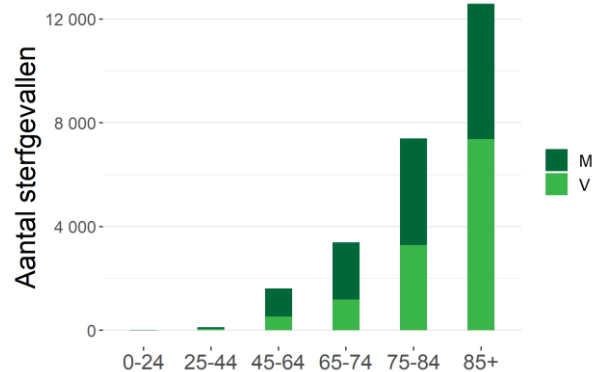
Deze cijfers omvatten de sterfgevallen die door de autoriteiten worden gerapporteerd, vanaf 24 maart 2020 aangevuld met gegevens die door de ziekenhuizen worden verstrekt. Sterfgevallen worden gepresenteerd volgens datum van overlijden, en ingedeeld naar gewest volgens plaats van overlijden.

Bij het afsluiten van de gegevensverzameling voor dit rapport werden in totaal 25 170 sterfgevallen gerapporteerd; 12 686 (50%) in Vlaanderen, 9 212 (37%) in Wallonië, en 3 272 (13%) in Brussel.

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen per gewest en datum van overlijden

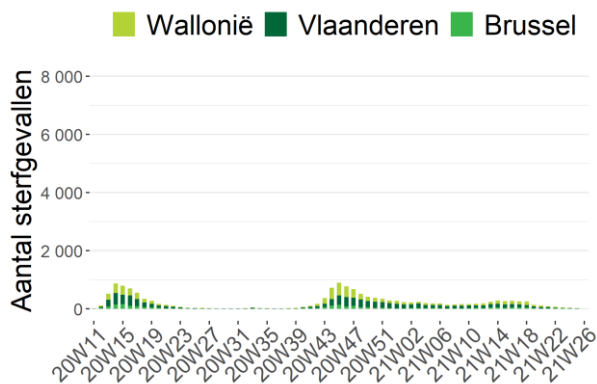
Aantal COVID-19 sterfgevallen per leeftijd en geslacht*

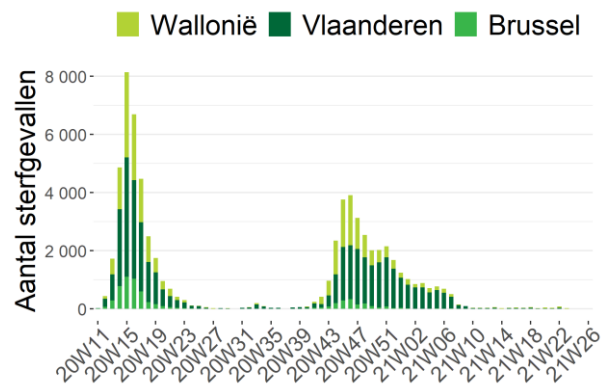
*Informatie over leeftijd en/of geslacht was niet beschikbaar voor 41 sterfgevallen

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden.

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen in ziekenhuizen per gewest en datum van overlijden

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen in woonzorgcentra per gewest en datum van overlijden

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden.

Cumulatief totaal van de tot dusver gerapporteerde sterfgevallen

Plaats van overlijden	Vlaanderen		Brussel		Wallonië		België	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Ziekenhuis	7 014	55%	2 358	72%	6 081	66%	15 453	61%
<i>Bevestigde gevallen</i>	6 722	96%	2 298	97%	5 905	97%	14 925	97%
<i>Mogelijke gevallen</i>	292	4%	60	3%	176	3%	528	3%
Woonzorgcentrum	5 591	44%	897	27%	3 049	33%	9 537	38%
<i>Bevestigde gevallen</i>	4 715	84%	454	51%	1 842	60%	7 011	74%
<i>Mogelijke gevallen</i>	876	16%	443	49%	1 207	40%	2 526	26%
Andere residentiële collectiviteiten	48	0%	3	0%	50	1%	101	0%
Thuis en andere	17	0%	14	0%	32	0%	63	0%
Onbekend	16	0%	0	0%	0	0%	16	0%
TOTAAL	12 686	100%	3 272	100%	9 212	100%	25 170	100%

Sterfgevallen in ziekenhuizen worden gemeld door de ziekenhuizen via de “hospital surge capacity survey”. Initieel werden enkel sterfgevallen gemeld van patiënten waarvan de COVID-19-infectie werd bevestigd met een laboratoriumtest of op basis van een CT-scan van de thorax met suggestieve klinische presentatie van COVID-19. Vanaf 5 mei 2020 worden sterfgevallen van mogelijke gevallen in het ziekenhuis ook systematisch gerapporteerd. Mogelijke gevallen betreffen patiënten die geen diagnostische test hebben gehad maar voldeden aan de door de arts vastgestelde klinische criteria voor de ziekte. **Sterfgevallen buiten het ziekenhuis** (woonzorgcentra, andere residentiële collectiviteiten, andere plaatsen) worden gemeld door de regionale autoriteiten en hebben betrekking op bevestigde en mogelijke COVID-19-gevallen.

Op 26/8/20 werden ontbrekende individuele gegevens van sterfgevallen (leeftijd, geslacht en datum van overlijden) in Vlaamse woonzorgcentra gepubliceerd. Deze gegevens werden retrospectief verzameld voor de periode van 18 maart tot 2 juni 2020. De update geeft een volledig beeld van de COVID-19 mortaliteit. Meer informatie over deze update vind je [hier](#).

4. Annex

4.1. SAMENVATTING VAN DE KERNINDICATOREN

Onderstaande tabel bevat de voornaamste indicatoren voor het opvolgen van de epidemie. Deze worden opgedeeld in drie categorieën: intensiteitsindicatoren met betrekking tot het aantal gediagnosticeerde gevallen en uitgevoerde tests, indicatoren voor de ernst van de situatie betreffende ziekenhuisopnames en sterfgevallen, en vaccinatie-indicatoren. Deze indicatoren worden per kalenderweek weergegeven voor de laatste vier weken.

Indicator	24/5-30/5	31/5-6/6	7/6-13/6	14/6-20/6
Indicatoren van intensiteit				
Gemiddeld aantal nieuwe gevallen per dag ^(a)	1 729	1 292	745	424
Verdubbelingstijd/Halveringstijd ^(b)	14	17	9	9
Reproductiegetal ^(c)	0,867	0,803	0,715	0,713
Aantal uitgevoerde testen per 100 000 inw.	2 679	2 712	2 420	2 375
Positiviteitsratio ^(a)	4,6%	3,4%	2,4%	1,4%
14-daagse incidentie per 100 000 inw. ^(d)	255	184	124	71
Indicatoren van ernst				
Gemiddeld aantal nieuwe ziekenhuisopnames voor COVID-19 per dag ^(a)	87	71	49	34
7-daagse incidentie voor het aantal ziekenhuisopnames voor COVID-19 per 100 000 inw. ^(d)	5,32	4,35	3,00	2,04
Aantal ziekenhuisbedden ingenomen door COVID-19-patiënten ^(e)	1 219	967	702	459
Aantal IZ-bedden ingenomen door COVID-19-patiënten ^(e)	442	331	274	204
Percentage erkende IZ-bedden ingenomen door COVID-19-patiënten ^(f)	22%	17%	14%	10%
Gemiddeld aantal COVID-19-sterfgevallen per dag	14	12	7	6
Gemiddeld aantal COVID-19-sterfgevallen bij bewoners van woonzorgcentra per dag ^(a)	2	3	1	0
Indicatoren van vaccinatie				
Daggemiddelde van het aantal toegediende dosissen ^(a)	91 108	128 598	153 085	146 344
Vaccinatiegraad voor België ^(g)	18,6%	23,0%	27,6%	33,4%

^(a) 7-daags gemiddelde. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de geconsolideerde gegevens voor de beschreven week.

^(b) De verdubbelingstijd (in het oranje) is een maat voor de exponentiële groei. Het staat voor de tijd die nodig is om het aantal gediagnosticeerde gevallen te verdubbelen. De halveringstijd (in het groen) daarentegen staat voor de tijd die nodig is om het aantal gediagnosticeerde gevallen te halveren.

^(c) Reproductiegetal berekend op basis van het aantal nieuwe gevallen dat door laboratoriumtests werd gediagnosticeerd. Het gaat hier om het reproductiegetal dat berekend is op de laatste dag van de beschreven week (zondag).

^(d) De incidentie wordt berekend op basis van de gegevens die op de laatste dag van de beschreven week (zondag) volledig geconsolideerd waren.

^(e) Gegevens over de laatste dag van de beschreven week (zondag)

^(f) De bezettingsgraad is berekend op basis van de gegevens die op de laatste dag van de beschreven week (zondag) volledig geconsolideerd waren. Het totale aantal IZ-bedden dat in november 2020 erkend was, bedroeg 1992 bedden voor België. Dit aantal omvat zowel IZ-bedden die beschikbaar zijn voor COVID-19-patiënten als IZ-bedden die beschikbaar zijn voor andere patiënten.

^(g) Vaccinatiegraad van de bevolking van 18 jaar en ouder (volledige vaccinatie)

4.2. AANTAL PERSONEN GEDIAGNOSTICEERD (PCR EN ANTIGEEN) TUSSEN 23 MEI 2021 EN 29 JUNI 2021, VOORGESTELD PER DAG EN GEMIDDELDE PER WEEK

Datum	Bevestigde gevallen	Aantal nieuwe gevallen per periode van 7 dagen	
23/05/21	773		
24/05/21	895		
25/05/21	2 768	12 281 gevallen tijdens deze periode van 7 dagen	
26/05/21	2 526	Gemiddeld 1 754,4 gevallen per dag	
27/05/21	2 198	Dus een incidentie over een week van	
28/05/21	2 012	106,9/100 000 inwoners	
29/05/21	1 109		
30/05/21	594		
31/05/21	2 028		
01/06/21	1 683	9 248 gevallen tijdens deze periode van 7 dagen	
02/06/21	1 493	Gemiddeld 1 321,1 gevallen per dag	
03/06/21	1 461	Dus een incidentie over een week van	
04/06/21	1 341	80,5/100 000 inwoners	
05/06/21	648		
06/06/21	389		
07/06/21	1 226	5 398 gevallen tijdens deze periode van 7 dagen	
08/06/21	1 032	Gemiddeld 771,1 gevallen per dag	
09/06/21	831	Dus een incidentie over een week van	
10/06/21	756	47,0/100 000 inwoners	
11/06/21	775		
12/06/21	389		
13/06/21	203		
14/06/21	760		
15/06/21	530	3 044 gevallen tijdens deze periode van 7 dagen	
16/06/21	416	Gemiddeld 434,9 gevallen per dag	
17/06/21	447	Dus een incidentie over een week van	
18/06/21	421	26,5/100 000 inwoners	Een daling van -24,6% tussen deze 2 periodes
19/06/21	267		Een incidentie over een periode van 14 dagen van 46,4 nieuwe gevallen/100 000 inwoners
20/06/21	129		
21/06/21	467	2 294 gevallen tijdens deze periode van 7 dagen	
22/06/21	365	Gemiddeld 327,7 gevallen per dag	
23/06/21	385	Dus een incidentie over een week van	
24/06/21	326	20,0/100 000 inwoners	
25/06/21	379		
26/06/21	243		
27/06/21	168		
28/06/21	311	De gerapporteerde gegevens van de afgelopen dagen vereisen altijd een geleidelijke consolidatie onder meer door het proces van staalafname tot rapportage.	
29/06/21	2		

Noot: Deze gegevens per dag kunnen eveneens gevonden worden op het interactieve dashboard [epistat](#). De gegevens worden dagelijks geüpdatet (7/7).

4.3. AANTAL UITGEVOERDE TESTEN TUSSEN 23 MEI 2021 EN 29 JUNI 2021, VOORGESTELD PER DAG EN GEMIDDELDE PER WEEK

Datum	Aantal testen	
23/05/21	21 761	
24/05/21	25 052	
25/05/21	51 630	
26/05/21	64 214	308 810 testen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 44 116/dag
27/05/21	55 218	
28/05/21	53 383	
29/05/21	37 552	
30/05/21	20 820	
31/05/21	49 897	
01/06/21	54 458	
02/06/21	50 555	313 208 testen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 44 744/dag
03/06/21	49 486	
04/06/21	49 495	
05/06/21	38 497	
06/06/21	19 297	
07/06/21	43 100	
08/06/21	49 883	
09/06/21	44 724	278 888 testen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 39 841/dag
10/06/21	43 360	
11/06/21	44 158	
12/06/21	34 366	
13/06/21	18 535	
14/06/21	43 322	
15/06/21	47 113	
16/06/21	42 800	270 677 testen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 38 668/dag
17/06/21	42 361	
18/06/21	44 878	
19/06/21	31 668	
20/06/21	20 783	
21/06/21	39 428	
22/06/21	46 373	
23/06/21	45 443	289 657 testen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 41 380/dag
24/06/21	50 414	
25/06/21	48 279	
26/06/21	38 937	
27/06/21	24 036	
28/06/21	51 686	
29/06/21	2 196	

4.4. AANTAL PERSONEN OPGENOMEN IN HET ZIEKENHUIS TUSSEN 26 MEI 2021 EN 29 JUNI 2021, VOORGESTELD PER DAG EN GEMIDDELDE PER WEEK

Datum	Aantal nieuwe ziekenhuis-opnames /dag		Aantal ontslagen /dag	Aantal gehospitaliseerde patiënten	Aantal COVID bevestigde IZ-patiënten	Aantal COVID mogelijke IZ-patiënten
26/05/21	110		202	1 463	508	11
27/05/21	91		166	1 366	491	7
28/05/21	83	593 nieuwe ziekenhuis-opnames	144	1 290	469	7
29/05/21	92		166	1 206	451	8
30/05/21	69	Dus gemiddeld	48	1 219	442	4
31/05/21	56	84,7/dag	47	1 232	439	12
01/06/21	92		153	1 159	404	17
02/06/21	81		132	1 124	378	8
03/06/21	75		126	1 063	365	10
04/06/21	74	467 nieuwe ziekenhuis-opnames	109	1 007	342	13
05/06/21	76		105	978	337	12
06/06/21	46	Dus gemiddeld	39	967	331	15
07/06/21	42	66,7/dag	45	968	336	13
08/06/21	73		139	888	319	11
09/06/21	65		94	852	309	19
10/06/21	48		84	817	302	17
11/06/21	47	315 nieuwe ziekenhuis-opnames	88	770	300	12
12/06/21	45		87	721	285	14
13/06/21	25	Dus gemiddeld	45	702	274	16
14/06/21	40	45,0/dag	22	723	276	16
15/06/21	45		112	651	256	17
16/06/21	27		85	592	247	12
17/06/21	33		66	552	234	8
18/06/21	29	201 nieuwe ziekenhuis-opnames	65	492	212	6
19/06/21	33		57	458	203	6
20/06/21	28	Dus gemiddeld	18	459	204	5
21/06/21	27	28,7/dag	14	471	206	12
22/06/21	24		45	450	184	13
23/06/21	29		40	439	183	8
24/06/21	30		41	422	175	12
25/06/21	15	143 nieuwe ziekenhuis-opnames	37	382	157	8
26/06/21	24		57	342	149	7
27/06/21	12	Dus gemiddeld	18	333	150	7
28/06/21	15	20,4/dag	14	340	147	21
29/06/21	18		36	329	143	14

4.5. AANTAL STERFGEVALLEN TUSSEN 23 MEI 2021 EN 29 JUNI 2021, VOORGESTELD PER DAG EN GEMIDDELDE PER WEEK

Datum	Aantal sterfgevallen	
23/05/21	11	
24/05/21	19	
25/05/21	16	
26/05/21	14	93 sterfgevallen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 13,3/dag
27/05/21	6	
28/05/21	11	
29/05/21	16	
30/05/21	18	
31/05/21	14	
01/06/21	11	97 sterfgevallen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 13,9/dag
02/06/21	16	
03/06/21	15	
04/06/21	10	
05/06/21	13	
06/06/21	7	
07/06/21	5	
08/06/21	13	53 sterfgevallen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 7,6/dag
09/06/21	6	
10/06/21	7	
11/06/21	9	
12/06/21	6	
13/06/21	4	
14/06/21	5	
15/06/21	6	42 sterfgevallen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 6,0/dag
16/06/21	6	
17/06/21	7	
18/06/21	9	
19/06/21	5	
20/06/21	3	
21/06/21	5	
22/06/21	3	27 sterfgevallen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 3,9/dag
23/06/21	5	
24/06/21	5	
25/06/21	5	
26/06/21	1	
27/06/21	3	
28/06/21	2	
29/06/21	0	

5. Preventie en informatie

1 ploeg van 11 miljoen. Allemaal samen. Laten we de regels volgen.

Vandaag bevindt ons land zich op COVID-19 alarmniveau 4. Om het coronavirus te verslaan, moeten we samen de regels volgen. Informeer je, want mogelijk zijn er in jouw stad of regio extra maatregelen van kracht. Samen kunnen we het. Volg de regels en red levens.

Was je handen
regelmatig

Draag
een mondkap

Hou
1,5 m afstand

Beperk je tot
1 knuffelcontact

Denk aan
kwetsbare mensen

Werk thuis

Verlucht
binnenruimtes

Doe je activiteiten
liefst buiten

Je kan alle details
raadplegen op
www.info-coronavirus.be

Een initiatief van de Belgische overheid.